

Primària

Valors Socials i Cívics 1r

Programació didàctica

Índex

1. Objectius generals d'educació primària.
2. Objectius de l'àrea de Valors Socials i Cívics 1r EP.
3. Descriptors.
4. Contribució de l'àrea al desenvolupament de les competències bàsiques.
5. Organització i seqüenciació de continguts.
6. Criteris metodològics i estratègies didàctiques generals a utilitzar en l'àrea.
7. Activitats complementàries.
8. Criteris d'avaluació.
9. Estàndards d'aprenentatge.
10. Evidències per al dossier.
11. Criteris de qualificació i promoció.
12. Recursos didàctics.
13. Mesures d'atenció a la diversitat i a la inclusió.
14. Avaluació de la programació didàctica.

OBJECTIUS GENERALS D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

L'educació primària contribuirà a desenvolupar en els infants les capacitats que els permetin:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar seguint-les, preparar-se per a exercir activament la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en un mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès, creativitat en l'aprenentatge i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a prevenir i resoldre conflictes pacíficament, a fi que els permetin desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i d'oportunitats d'homes i dones, i la no discriminació de persones amb discapacitat.
- e) Conèixer i utilitzar de manera apropiada la llengua castellana i, si n'hi hagués, la llengua cooficial de la comunitat autònoma, i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir, en almenys una llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeti expressar i comprendre missatges senzills, i sortir-se'n en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixin realitzar operacions elementals de càlcul, tenir coneixements geomètrics i fer estimacions, així com ser capaços d'aplicar-ho a les situacions de la vida quotidiana.
- h) Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.
- i) Iniciar-se en l'ús, per a l'aprenentatge, de les tecnologies de la informació i de la comunicació, desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques, i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que afavoreixin tenir-ne cura.
- m) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- n) Fomentar l'educació viària i les actituds de respecte que incideixin en la prevenció dels accidents de trànsit.

OBJECTIUS DE L'ÀREA DE VALORS SOCIALS I CÍVICS 1r EP

1. Desenvolupar un autoconcepte positiu que permeti la percepció i l'expressió ajustada de les emocions, els seus signes físics i els sentiments propis i aliens.
2. Reconèixer les característiques físiques i les qualitats personals, per afavorir l'acceptació personal positiva.
3. Prendre consciència de la importància de millorar la capacitat d'autocontrol emocional per desenvolupar més tolerància a la frustració i afavorir el creixement personal i la interacció social.

4. Analitzar conductes quotidianes que permetin adquirir i autoregular hàbits saludables de l'autocura que enforteixin l'autonomia.
5. Realitzar tasques dirigides a incrementar l'adquisició d'aptituds i d'actituds responsables en contextos diversos de la vida quotidiana mostrant motivació i entusiasme.
6. Conèixer els drets i els deures de les persones, a través de la Declaració dels Drets de l'Infant, analitzant-ne els drets amb relació al joc, a l'habitatge i a l'alimentació.
7. Participar en activitats que permetin expressar i comunicar sentiments i emocions a través d'elements del llenguatge del cos.
8. Desenvolupar la capacitat de diàleg treballant habilitats de comunicació com l'escolta activa, el respecte del torn de paraula i l'expressió clara de les idees.
9. Desenvolupar l'empatia per identificar les emocions i les qualitats dels altres, apreciar la riquesa de les diferències i comprendre'n les accions.
10. Realitzar treballs cooperatius que permetin satisfer les necessitats personals i grupals en un ambient de companyonia i d'ajuda mútua.
11. Valorar la participació en dinàmiques recreatives grupals com a mitjà per a gaudir dels companys i dels amics i per a millorar les habilitats socials.
12. Conèixer i respectar les normes bàsiques de convivència en l'àmbit familiar i escolar.
13. Analitzar conductes quotidianes que afavoreixen les normes de convivència en el context escolar.
14. Indicar experiències positives i negatives de la vida quotidiana que permetin analitzar conflictes escolars habituals i les possibles solucions.
15. Generar situacions que promoguin l'ús responsable dels materials personals i escolars.
16. Prendre consciència de les actituds que inciten a deteriorar el medi ambient o a respectar-lo i conservar-lo.
17. Conèixer les normes bàsiques d'educació viària distingint els senyals de circulació més comuns que han de respectar els vianants per a vetllar per la seva seguretat i per la de la resta de les persones.

DESCRIPTORS

COMPETÈNCIA	INDICADORS	DESCRIPTORS
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Tenir cura de l'entorn mediambiental i dels éssers vius	<ul style="list-style-type: none"> • Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa. • Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per promoure un desenvolupament sostenible. • Respectar i preservar la vida dels éssers vius del seu entorn. • Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
	Vida saludable	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable quant a l'alimentació i a l'exercici físic. • Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà en relació a tenir-ne cura.
	La ciència en el dia a dia	<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana. • Aplicar mètodes científics rigorosos per millorar la comprensió de la realitat circumdant. • Manejar els coneixements sobre ciència i tecnologia per solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.
	Ús d'elements matemàtics	<ul style="list-style-type: none"> • Fer servir el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context. • Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
	Raonament lògic i resolució de problemes	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar els coneixements matemàtics per resoldre situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura. • Realitzar argumentacions en

		<p>qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprensió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Comprendre el sentit dels texts escrits. • Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats... • Gaudir de la lectura.
	Expressió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar oralment, de manera ordenada i clara, qualsevol tipus d'informació. • Utilitzar el coneixement de les estructures lingüístiques, normes ortogràfiques i gramaticals per elaborar texts escrits. • Compondre diferents tipus de texts creativament amb sentit literari.
	Normes de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> • Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta de l'interlocutor... • Usar elements de comunicació no verbal, o diferents registres en les diverses situacions comunicatives.
	Comunicació en altres llengües	<ul style="list-style-type: none"> • Entendre el context sociocultural de la llengua, així com la seva història per a fer-la servir millor. • Mantenir converses en altres llengües sobre temes quotidians en diferents contexts. • Utilitzar els coneixements sobre la llengua per a cercar informació i llegir texts en qualsevol situació. • Produir texts escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.
<i>Competència digital</i>	Tecnologies de la informació	<ul style="list-style-type: none"> • Fer servir diferents fonts per a cercar informació. • Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la seva fiabilitat. • Elaborar i publicitar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans

		tecnològics.
	Comunicació audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses. • Comprendre els missatges que vénen dels mitjans de comunicació.
	Utilització d'eines digitals	<ul style="list-style-type: none"> • Usar eines digitals per a construir coneixement. • Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per a millorar el treball i facilitar la vida diària. • Aplicar criteris ètics en usar les tecnologies.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Respecte per les manifestacions culturals pròpies i alienes	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecte envers les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial. • Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural. • Apreciar els valors culturals del patrimoni natural i de l'evolució del pensament científic.
	Expressió cultural i artística	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar sentiments i emocions des de codis artístics. • Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i de la vida quotidiana. • Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Educació cívica i constitucional	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola. • Identificar les implicacions que té viure en un estat social i democràtic de dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució espanyola.
	Relació amb els altres	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a resoldre conflictes. • Mostrar disponibilitat per a participar activament en àmbits de participació establerts. • Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i d'idees.

	Compromís social	<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a comportar-se coneixent els diferents valors. • Concebre una escala de valors pròpia i actuar-hi d'acord. • Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats. • Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Autonomia personal	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar recursos personals basant-se en els punts forts propis. • Assumir les responsabilitats encomanades i retre'n compte. • Ser constant en la feina superant les dificultats. • Dirimir la necessitat d'ajudar en funció de la dificultat de la tasca.
	Lideratge	<ul style="list-style-type: none"> • Gestionar la feina del grup coordinant tasques i temps. • Encomanar entusiasme per la tasca i confiança en les possibilitats d'assolir objectius. • Prioritzar la consecució d'objectius grupals als interessos personals.
	Creativitat	<ul style="list-style-type: none"> • Generar possibilitats noves i divergents des de coneixements previs del tema. • Configurar una visió de futur realista i ambiciosa. • Trobar possibilitats en l'entorn que d'altres no aprecien.
	Emprenedoria	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar l'ús de recursos materials i personals per a la consecució d'objectius. • Mostrar iniciativa personal per a iniciar o promoure accions noves. • Assumir riscos en el desenvolupament de les tasques o dels projectes. • Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Perfil d'aprenent	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives... • Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples. • Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge.

		<ul style="list-style-type: none"> • Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
	Eines per a estimular el pensament	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar estratègies per millorar el pensament creatiu, crític, emocional, interdependent... • Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.
	Planificació i avaluació de l'aprenentatge	<ul style="list-style-type: none"> • Planificar els recursos necessaris i els passos a realitzar en el procés d'aprenentatge. • Seguir els passos establerts i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis. • Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge. • Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Descripció del model competencial.

Treballar per competències a l'aula suposa reflexionar i reconfigurar els continguts des d'un enfocament d'aplicació que en permeti l'entrenament. Les competències no s'estudien ni s'ensenyen, s'entrenen. Per a això, generarem tasques d'aprenentatge en què afavorim que els alumnes apliquin el coneixement amb metodologies d'aula actives.

Abordar cada competència de manera global en cada unitat didàctica és inabastable per a la qual cosa cadascuna s'estructura en indicadors, grans pilars que permeten descriure-la d'una manera més precisa. Podem trobar entre tres i sis indicadors per competència.

L'indicador continua essent encara massa general, per la qual cosa el descomponem en allò que hem anomenat descriptors de la competència que "descriuen" l'alumne competent en aquest àmbit. Per cada indicador trobarem entre tres i sis descriptors redactats en infinitiu.

En cada unitat didàctica concretarem el descriptor en acompliments competencials redactats en tercera persona del present indicatiu. L'acompliment serà l'aspecte concret de la competència que podrem entrenar i avaluar de manera explícita en la unitat, serà concret i objectivable i ens indica què hem d'entrenar i observar en les activitats dissenyades.

Per desenvolupar-lo, partim d'un marc de descriptors competencials definit per al projecte aplicable a tota assignatura i curs.

Respectant el tractament específic en algunes àrees, els **elements transversals**, tals com la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i de la comunicació, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional, es treballaran des de totes les àrees possibilitant i fomentant que el procés d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes sigui el més complet possible.

D'altra banda, el desenvolupament de **valors** presents també en totes les àrees ajudarà a fer que els nostres alumnes aprenguin a desenvolupar-se des d'uns determinats valors que construeixin una societat ben consolidada en la qual tothom pugui viure.

La diversitat d'alumnes amb estils d'aprenentatge diferents ens durà a treballar des de les **diferents potencialitats** que presenten, basant-nos sempre en els seus punts forts per poder donar resposta a les seves necessitats.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics incidirem en l'entrenament de totes les competències de manera sistemàtica posant èmfasi en els descriptors més afins a l'àrea.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea curricular ens permet utilitzar, interpretar i expressar amb claredat elements i raonaments matemàtics per enfrontar-se a aquelles situacions quotidianes que els necessiten. Així mateix, aquesta competència ofereix la possibilitat de fer servir el raonament lògic, analitzar i jutjar a partir de conflictes, resolució de problemes i judicis morals, els problemes socials i històrics.

Els descriptors que podem treballar seran:

- Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.
- Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
- Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable quant a l'alimentació i a l'exercici físic.
- Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana.
- Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
- Aplicar els coneixements matemàtics per a resoldre situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.
- Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.
- Aplicar les estratègies de resolució de problemes en qualsevol situació problemàtica.

Comunicació lingüística

Per al bon desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea, serà decisiu fomentar la lectura de llibres i de fragments escollits per comentar a l'aula, amb dues finalitats: millorar la comprensió lectora i l'adquisició de destreses per a l'expressió escrita i adquirir identitat sobre el que significa una societat cívica per a afavorir el coneixement dels valors, dels drets i dels deures destacats en els drets humans... Des d'aquesta àrea, intentarem que adquireixin les destreses comunicatives, tant orals com escrites; per això, procurarem entrenar almenys un descriptor en cadascuna de les unitats didàctiques.

Els descriptors que podem utilitzar seran:

- Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...
- Comprendre el sentit dels textos escrits.
- Gaudir de la lectura.
- Expressar oralment de manera ordenada i clara qualsevol tipus d'informació.
- Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
- Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta de l'interlocutor...
- Fer servir elements de comunicació no verbal, o diferents registres en diverses situacions comunicatives.
- Utilitzar els coneixements sobre la llengua per cercar informació i llegir texts en qualsevol situació.

Competència digital

Desenvolupar la competència digital des d'aquesta àrea ens ajudarà a manejar eines que possibilitin accedir al coneixement i alhora ens ensenyin a usar-les de manera responsable. La competència esmentada afavorirà dos tipus de treball: l'autònom i el participatiu. D'aquesta manera es fomentarà la identitat personal i la relació interpersonal, respectivament, des d'unes bases sòlides sobre les quals puguin començar a generar els seus propis criteris sobre situacions reals de la societat en què viuen.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics podem entrenar els descriptors següents:

- Fer servir fonts diferents per a cercar informació.
- Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la seva fiabilitat.
- Fer servir eines digitals per a construir coneixement.
- Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.
- Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per millorar el treball i facilitar la vida diària.
- Aplicar criteris ètics en usar les tecnologies.

Consciència i expressions culturals

A través d'aquesta competència i des d'aquesta àrea, es possibilita l'adquisició de pautes socials i cíviques personals, interpersonals i interculturals per participar d'una forma eficaç i constructiva en

societats cada vegada més diversificades.

Els descriptors que podem entrenar en aquesta competència són:

- Mostrar respecte envers les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.
- Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
- Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.
- Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i en la vida quotidiana.
- Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.

Competències socials i cíviques

L'àrea de Valors Socials i Cívics ens demana que es faciliti la construcció de la identitat individual i que es potenciïn les relacions interpersonals per a afavorir la convivència d'acord amb valors cívics socialment reconeguts, per la qual cosa aquesta competència fomentarà tots aquells aspectes que ajudin l'alumnat a formar-se com a persones i com a ciutadans participatius en la millora i el desenvolupament d'una societat democràtica.

Els indicadors d'aquesta competència poden facilitar l'entrenament de cadascun dels descriptors que enunciam a continuació:

- Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
- Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a resoldre conflictes.
- Mostrar disponibilitat per a participar activament en àmbits de participació establerts.
- Reconèixer la riquesa en la diversitat d'opinions i d'idees.
- Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.
- Concebre una escala de valors pròpia i actuar-hi d'acord.
- Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats.
- Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

El sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor beneficiarà l'alumnat, ja que s'iniciarà en l'autoconeixement a diferents nivells per poder desenvolupar diferents habilitats que el duguin a prendre iniciatives emprenedores que facilitin l'assumpció de la complexa convivència social propiciant valors d'interdependència positiva, cooperació d'acord amb els valors, els drets i els deures de la societat en què viuen.

En aquest cas, els descriptors que es podrien entrenar serien:

- Assumir les responsabilitats encomanades i retre'n compte.
- Ser constant en el treball superant les dificultats.
- Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps.
- Encomanar entusiasme per la tasca i confiança en les possibilitats d'assolir objectius.
- Prioritzar la consecució d'objectius grupals als interessos personals.
- Generar possibilitats noves i divergents des de coneixements previs del tema.
- Trobar possibilitats en l'entorn que d'altres no veuen.
- Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.

Aprendre a aprendre

La competència d'aprendre a aprendre afavoreix la forma en què el procés d'ensenyament-aprenentatge es va consolidant en l'alumnat. Les metodologies fetes servir en aquesta àrea estaran relacionades amb el treball d'investigació, de manera que la participació i la implicació de l'alumnat sigui real, així com el reconeixement i l'acceptació de les normes socials i de convivència.

En aquesta àrea s'insistirà en la relació entre el progrés personal i l'acadèmic ja que això suposarà una de les bases perquè s'iniciïn en la construcció del seu propi projecte personal de vida.

Els descriptors que podríem utilitzar per entrenar aquesta competència serien:

- Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives...
- Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.
- Generar estratègies per a aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
- Aplicar estratègies per a millorar el pensament creatiu, crític, emocional, interdependent,...
- Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.
- Planificar recursos necessaris i passos a realitzar en el procés d'aprenentatge.
- Seguir els passos establerts i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis.
- Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge.

ORGANITZACIÓ I SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

L'autoconcepte. La identitat personal. La presa de consciència d'un mateix, emocions i sentiments. L'autopercepció positiva de les qualitats personals. La descripció física. El vocabulari de les emocions.

L'autonomia. L'autocura. L'autoregulació de conductes quotidianes. El control dels impulsos. La relaxació.

La responsabilitat. La realització responsable de les tasques. La motivació extrínseca. L'entusiasme.

Els drets i els deures de la persona. La Declaració dels Drets de l'Infant: alimentació, habitatge i joc. Els drets i els deures en els àmbits familiar i escolar. Igualtat de drets de nines i nins en el joc.

Bloc 2: La comprensió i el respecte en les relacions interpersonals.

Les habilitats de comunicació. La importància de pensar el que s'expressarà. L'ús dels components de la comunicació no verbal: actitud, gests, expressió facial.

El diàleg. L'expressió clara de les idees. La bona escolta. El respecte del torn de paraula.

El respecte i la valoració de l'altre. L'empatia. La comprensió dels altres. La detecció de les qualitats d'altres persones. El descobriment i la comprensió de les diferències.

Bloc 3: La convivència i els valors socials.

Les habilitats socials. La detecció de les pròpies necessitats. La bona disposició per rebre i oferir ajuda. La participació en activitats lúdiques grupals. El gaudi de l'amistat.

Les normes de convivència. El coneixement i el respecte de les normes de convivència a casa i a l'aula. La valoració de conductes quotidianes en relació amb les normes de convivència.

La resolució del conflicte. La identificació de situacions agradables i desagradables de la vida quotidiana. El reconeixement de conflictes habituals. L'explicació de conflictes quotidians.

El respecte i la conservació del medi ambient. L'ús responsable dels materials personals i escolars.

L'educació viària. Les normes bàsiques d'educació viària. Els senyals de circulació útils per als vianants.

CRITERIS METODOLÒGICS I ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES GENERALS A UTILITZAR EN L'ÀREA

Treballar de manera competencial a l'aula suposa un canvi metodològic important; el docent passa a ser un gestor de coneixement per als alumnes i l'alumne adquireix un grau de protagonisme més gran.

En concret, en l'àrea de Valors Socials i Cívics:

Els alumnes han de formar-se en la reflexió i en la vivència dels valors al llarg de tota l'educació primària; per a això, hauran de formar-se en el respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals i preparar-se per a assumir una vida responsable en una societat lliure i tolerant amb les diferències.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortaleses individuals que ajudaran a construir la seva identitat individual per poder arribar a construir una societat col·lectiva amb valors cívics i socialment reconeguts.

Cadascun dels punts forts individuals de l'alumnat ens ajudarà a definir la predominança de cadascuna de les seves intel·ligències, per la qual cosa les tasques a realitzar estaran pensades des de la teoria de les intel·ligències múltiples com a possibilitat perquè tots arribin a adquirir tots aquells aspectes que necessiten per desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

En aquesta àrea, els alumnes s'inicien en el desenvolupament de l'estimulació del pensament crític, l'assimilació de valors, la presa de decisions des de judicis morals i la resolució de problemes, per la qual cosa hauran de manejar diferents destreses que impliquin treballar en grup col·laboratiu com una manera d'entrenar les diferents habilitats per a desenvolupar la capacitat de crear espais de convivència pacífica, democràtica amb uns valors socialment reconeguts.

Els continguts de l'àrea de Valors Socials i Cívics s'organitzen al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats al context real; serà important treballar la part competencial de manera que el coneixement es transformi en acció i s'apliqui a projectes reals propers a l'alumnat.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Respecte a les activitats complementàries, convé reflexionar sobre aquestes quatre qüestions:

S'han aconseguit els objectius proposats a partir de les activitats realitzades?

Com han resultat les activitats?

Quines han agradat més?

Quines propostes de millora podem assenyalar?

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

1. Desenvolupar una percepció ajustada d'un mateix expressant una visió positiva de les característiques físiques i qualitats personals mitjançant el llenguatge oral i les diverses representacions.
2. Prendre consciència de les emocions, reconeixent els signes físics que les poden acompanyar i expressant-les plàsticament.
3. Autoregular conductes quotidianes i desenvolupar el control d'impulsos, adquirint hàbits d'autocura saludables.
4. Desenvolupar aptituds responsables actuant amb motivació i responsabilitat en la vida familiar, escolar i social.
5. Analitzar la necessitat de preservar els drets a l'alimentació, a l'habitatge i al joc de tots els infants del món fent servir l'experiència personal.

Bloc 2: La comprensió i el respecte en les relacions interpersonals.

1. Expressar-se de forma tranquil·la, realitzant un acompanyament gestual adequat als sentiments i a les emocions que es comuniquen.
2. Aprendre a comunicar-se, expressant de forma clara les idees, escoltant amb atenció i respectant el torn de paraula.
3. Comprendre altres persones, detectar-ne i expressar-ne les característiques, identificar-ne les emocions i entendre'n les actuacions.
4. Descobrir i comprendre les diferències entre les persones, realitzar consideracions positives de les qualitats i fer afalacs enriquint el propi bagatge social i cultural.

Bloc 3: La convivència i els valors socials.

1. Participar en activitats grupals, gaudint de la companyonia, tenint en compte les necessitats pròpies i mostrant una bona disposició per a rebre ajuda i per a oferir-ne.
2. Reconèixer, explicar i cercar solucions senzilles als conflictes habituals en l'escola desenvolupant la independència emocional i la capacitat de reflexió.
3. Valorar les conductes quotidianes posant-les en relació amb les normes de convivència de l'escola i l'ús responsable dels materials escolars.
4. Reconèixer senyals de circulació útils per a vianants que s'han de respectar quotidianament representant-los i seguint-ne les indicacions.

ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

- 1.1. Dibuixa la pròpia imatge corporal.
- 1.2. Expressa oralment la seva autodescripció.
- 1.3. Considera positivament les seves característiques físiques i les seves qualitats personals.
- 2.1. Identifica i comunica les seves emocions.
- 2.2. Descriu oralment els signes físics que acompanyen diferents emocions.
- 2.3. Dramatitza estats d'ànim diferents.
- 3.1. Tranquil·litza el seu cos i la seva ment mitjançant la relaxació.
- 3.2. Reprodueix històries, cançons i poemes amb solucions per sentir-se millor.
- 3.3. Interpreta l'entorn i se'n surt amb autonomia.
- 4.1. Realitza les tasques de forma responsable.
- 4.2. Analitza i manifesta verbalment què ha après i com ho ha fet.
- 4.3. Manifesta comportaments responsables i saludables.
- 5.1. Representa plàsticament la necessitat de l'alimentació, de l'habitatge i del joc per a un infant.

- 5.2. Explica les conseqüències que tenen per als infants una mala alimentació, la falta d'un habitatge digne i la impossibilitat de jugar.
- 5.3. Respecta la igualtat de drets de nines i de nins en el joc.

Bloc 2: La comprensió i el respecte en les relacions interpersonals.

- 1.1. Imita i reproduïx expressions, sentiments i estats d'ànim coordinant l'expressió verbal amb la facial i la corporal.
- 1.2. Contesta a preguntes relacionades amb situacions viscudes i amb imatges observades.
- 1.3. Fa servir el llenguatge per comunicar afectes i emocions amb amabilitat.
- 2.1. Expressa adequadament experiències, idees, pensaments i emocions en exposicions orals.
- 2.2. Entén, comprèn i dona sentit a les idees que exposen altres persones durant els debats i el treball en equip.
- 2.3. Dialoga sobre un tema proposat i respecta el torn de paraula.
- 3.1. Descriu oralment les característiques de diferents persones.
- 3.2. Reconeix i explica sentiments i emocions dels altres.
- 3.3. Identifica i comunica les emocions dels personatges que apareixen en fotografies, pintures o pel·lícules.
- 3.4. Dramatitza fets observats, reflectint els sentiments i els estats d'ànim dels protagonistes.
- 4.1. Mostra actituds de respecte envers ell mateix i envers els altres.
- 4.2. Representa i dramatitza diferents formes de vida.
- 4.3. Identifica necessitats dels companys, en fa ressaltar les qualitats i en fa compliments.

Bloc 3: La convivència i els valors socials.

- 1.1. Desenvolupa actituds de col·laboració en situacions informals d'interacció social.
- 1.2. Comparteix els materials i ajuda altres persones.
- 1.3. Manté bones relacions amb els companys.
- 1.4. S'integra al joc, cerca altres infants per jugar, participa en els jocs mostrant iniciativa, comparteix les seves joguetes.
- 2.1. Manté una independència adequada a la seva edat per solucionar problemes personals de la vida escolar.
- 2.2. Escolta les raons de les persones amb qui entra en conflicte, les entén en la mesura de les seves possibilitats i les exposa oralment.
- 2.3. Explica conflictes que apareixen en els mitjans de comunicació de masses i les seves possibles solucions, tenint en compte els sentiments bàsics de les parts.
- 3.1. Coneix i enumera les normes de convivència de l'aula.
- 3.2. Posa en pràctica processos de raonament senzills per valorar si determinades conductes són conformes a les normes de convivència escolars.
- 3.3. Utilitza els materials amb responsabilitat.
- 4.1. Dibuixa senyals de circulació d'ús freqüent amb ajuda de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- 4.2. Reconeix i interpreta el significat de senyals de circulació d'ús freqüent amb ajuda de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- 4.3. Explica oralment la importància de respectar els senyals de circulació.

EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER

Per registrar les evidències d'aprenentatge vinculades als estàndards utilitzarem dossiers d'aprenentatge a l'aula. Al llarg de les diferents unitats didàctiques anirem planificant la realització i la recollida de productes que mostrin el nivell de consecució de l'estàndard i en detallin l'evolució al llarg del curs.

El dossier és una eina que permet avaluar el procés d'aprenentatge consistent fonamentalment a recollir evidències de l'evolució de l'alumne; pot pautar-se la recollida d'evidències o deixar a l'alumne que seleccioni quines vol mostrar. Cada evidència duu una reflexió afegida sobre el treball realitzat, les dificultats trobades i els objectius de millora personal. El document del dossier pot realitzar-se en paper o en format digital.

En l'annex d'avaluació es presenta un possible guió per a dur-lo a terme.

Les evidències que podem recollir en l'àrea de Valors Socials i Cívics poden ser:

- Exercicis del llibre o de la proposta didàctica que tractin dels estàndards definits en la unitat.
- Proves escrites que recullin els estàndards d'aprenentatge.
- Productes acabats derivats de tasques aplicades en el context real.
- Dibuixos que representin allò que han après.
- Diferents eines d'autoavaluació i coavaluació del treball realitzat a l'aula.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I PROMOCIÓ

En cada avaluació

EINES D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE EN LA QUALIFICACIÓ
Eines d'avaluació del treball competencial	
Proves d'avaluació escrites	
Evidències dels estàndards d'aprenentatge	
Qualificació total	

Al final del curs:

	PERCENTATGE EN LA NOTA FINAL
1a avaluació	
2a avaluació	
3a avaluació	
Dossier d'aprenentatge	
Qualificació total	

RECURSOS DIDÀCTICS

Suggerim usar els materials següents:

- Vídeos, cançons, contes.
- Pissarra tradicional o digital.
- Folis o cartolines petites i grans.
- Llapis de colors i retoladors.
- Tisores i goma d'enganxar.
- Reproductor de CD i música variada.
- Post-its.

MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I A LA INCLUSIÓ

Descripció del grup després de l'avaluació inicial

Nombre d'alumnes:

Funcionament del grup (parlen molt, canvien d'activitat amb facilitat...):

Quins punts forts identifiques en el grup quant al desenvolupament d'objectius curriculars?

Quines necessitats identifiques i com les abordaràs? (*Planificació d'estratègies metodològiques, gestió d'aula, estratègies de seguiment de l'eficàcia de mesures...*).

Quins punts forts identifiques en el grup quant a aspectes competencials?

Necessitats individuals

Quins alumnes necessiten un seguiment més gran o la personalització d'estratègies en el procés d'aprenentatge? (*Tenir en compte els alumnes amb necessitats educatives, amb altes capacitats, i d'altres amb necessitats no diagnosticades, però que requereixin atenció específica per estar en risc, per la seva història familiar...*)

Quines mesures organitzatives adoptaràs? (*Planificació de reforços, ubicació d'espais, gestió de temps grupals per afavorir la intervenció individual.*)

Quines mesures curriculars adoptaràs? Quins recursos faràs servir?

Quin model de seguiment utilitzaràs amb cadascun d'ells?

Cada quant n'avaluaràs els progressos i com ho faràs?

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

En aquest apartat pretenem promoure la reflexió docent i l'autoavaluació de la realització i el desenvolupament de programacions didàctiques. Per a això, en finalitzar cada unitat didàctica es proposa una seqüència de preguntes que permetin al docent avaluar el funcionament del programat a l'aula i establir estratègies de millora per a la mateixa unitat.

De la mateixa manera, proposam una eina per a avaluar la programació didàctica en conjunt. Es pot realitzar al final de cada trimestre per recollir les millores en el següent.

ASPECTES A AVALUAR	A DESTACAR...	A MILLORAR...	PROPOSTES DE MILLORA PERSONAL
Temporalització de les unitats didàctiques			
Desenvolupament dels objectius didàctics			
Maneig dels continguts en la unitat			
Descriptors i assoliments competencials			
Realització de tasques			
Estratègies metodològiques seleccionades			
Recursos			
Claredat en els criteris d'avaluació			
Ús de diverses eines d'avaluació			
Dossier d'evidències dels estàndards d'aprenentatge			
Atenció a la diversitat			